

Tilsynserklæring for Friskolen i Viborg 2016 / 2017

Baggrund:

I loven om frie grundskoler (§ 9,stk 2) står der, at enhver fri grundskole skal vælge et eksternt tilsyn.

Den tilsynsførende skal vurdere forskellige områder og skrive resultatet af vurderingen i tilsynserklæringen, der lægges på skolens hjemmeside:

- Om elevernes standpunkt i dansk, regning/matematik og engelsk står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.
- Om skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.
- Om skolen efter sit formål og i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene
- Om undervisningssproget er dansk
- Om skolen modtager donationer, en eller flere, fra samme donor på tilsammen over 20.000 kr ex. moms.

Tilsynserklæringen er udarbejdet efter disse retningslinier.

Skolens navn og skolekode : Friskolen i Viborg, kode 791015

Tilsynsførendes navn: Jens Mose

Datoer for tilsynsbesøg: 22/11 2016 samt 5/5 2017

Tilsynet er foretaget ud fra følgende :

1. Overværelse af undervisningen i

Yngstegruppen : Dansk, Engelsk

Mellemgruppe 1 : Matematik, Projekt, Musik

Mellemgruppe 2: Dansk, Samfundsfag, Musik

Ældstegruppe 1: Naturfag, Historie

Ældstegruppe 2 : Dansk, Matematik, Engelsk, Samfundsfag,

2. Samtaler med skolens leder, lærere og børn
3. Diverse skriftlige materialers information om skolen, skolens værdier, faglige mål, evalueringer, lektionstal, ugeskemaer, forældrebreve m.m.
4. Helhedsindtryk af skolens samlede pædagogiske miljø.

Konklusion :

Det er min vurdering, at elevernes standpunkt i dansk, regning/matematik og engelsk står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Det er ligeledes min vurdering, at skolens samlede undervisningstilbud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Endelig lever skolen op til kravet om at forberede eleverne til lighed og folkestyre.

Undervisningssproget på skolen er dansk og skolen har ikke modtaget donationer af ovennævnte karakter.

Kommentarer og indtryk fra tilsynsdagene :

Mange forskellige forhold spiller en rolle for læringen i et pædagogisk miljø. I det følgende videregives og kommenteres nogle af disse ud fra helhedsindtryk fra tilsynsbesøgene. Med kun få dages besøg over året umuliggøres naturligvis evidensbaserede, sikre konklusioner. Til gengæld kan man iagttage mange ”tegn” - træk, der antyder eller afspejler forhold i – og omkring undervisningen, dens deltagere, dens kultur og læringsmuligheder.

Friskolen i Viborg arbejder overordnet med udgangspunkt i semestertemaer. Et semesters tema udfoldes for alle bl.a. ved morgensamlinger og det indgår integreret i alle semestrets fagplaner, hvor det er muligt – alt sammen med afsæt i folkeskolens Fælles Mål.

Det er tanken på denne måde at etablere en fælles kontekst for store dele af undervisningen for dermed at give en øget læring og en højere grad af fællesskabsoplevelse blandt skolens elever, personale og forældre. Det er vanskeligt at måle evidens her, men det virker overbevisende, når en elevfremlæggelse på morgensamling ”går lige ind” hos resten af børnene - de fælles referencer baner vej for større forståelse hos de lyttende elever.

Tilsvarende bliver det muligt i gennem fagenes forskellige tilgange at demonstrere, hvordan (som i dette tilfælde) ”innovation og kreativitet” er begreber, der kendes fra mange sider af livet. Måske at nå til en dybde i fagligheden, der viser virkelighedens mangefaglighed ?

En høj elev-selvstændighed i arbejdet er et mål ved siden af fagenes specifikke mål. Man oplever generelt et fint niveau afstemt efter alder. Hos de ældste arbejdes der en del i forskelligt sammensatte grupper og det virker effektivt. Lærerrollen bliver her mere konsulterende end sædvanligt, hvorved fokus lettere kan rettes mod de forskellige niveauer, eleverne arbejder på.

Disse arbejdsformer og deres forudsætninger (bl.a. ro og arbejdsparathed i undervisningen) har eleverne jo indlært på et tidspunkt og både hos mellemgruppen og de yngste har jeg oplevet ”forarbejdet” folde sig ud : God forberedelse fra lærerside, klarhed over aktiviteter og mål både hos lærere og elever og eksempler på god klasseledelse i undervisningen.

Alligevel ligger der måske her et udviklingspotentiale, idet man stadig hos de ældre og ældste også kan opleve den traditionelle rollefordeling mellem lærer og elev (lærer taler-elev lytter etc.). Generelt synes det klart, at jo mere involverede elever er i undervisningens indhold og udformning, desto flere bliver læringsmulighederne. Og da undervisningen generelt virker velkørende både hvad angår niveau og adfærd kunne en yderligere forfining ligge i feltet selvstændighed / indsigt i egen læring.

I indskolingsklasser er det almindeligt, at en lektion indledes med gennemgang af en dagsorden, men alle kan have udbytte af en sådan undervisningsrutine. På samme måde ville udvidede rutiner omkring de større elevers rolle i mål og indhold måske kunne forbedre læringen.

Skolen er nyopført og bygningsmæssigt indrettet efter pædagogiske principper og organisering af børnegrupperne. Det betyder, at meget af den daglige undervisning understøttes af velfungerende rammer – ideelle for morgensamlinger, varierende gruppestørrelser m.m.

De enkelte grupperum fremstår veludstyrede, velordnede og i udsmykning m.m. præget af elevernes arbejder.

Alt i alt på området en facilitering af læringsbetingelser.

Hjemmelokalerne til yngstegruppen virker små til de samlede grupper, men børnene oplæres tilsyneladende hurtigt i at arbejde i fællesområder udenfor klassen.

Skolens undervisningsmaterialer er relevante og tidssvarende, fællesmaterialer (ex. frilæsningsbøger) tilgængelige og velstrukturerede og IT-grejet virker og anvendes meget i undervisningen, hvor det er hensigtsmæssigt.

Undervisningen virker generelt præget af god uv-differentiering, bl.a. gennem valg af uv-former.

Hos de yngste har jeg oplevet stor læringsparathed hos børnene mødt med velforberedt undervisning i basisdansk. Udført med varierende arbejdsformer og tydelig klasseledelse. Børnene er aktive og der er input til forskellige læringsprofiler undervejs.

At demokrati, ligestilling mv. er vigtigt og at elevernes stemmer bliver hørt på Friskolen i Viborg synes evident: De spiller en vigtig rolle i undervisningen, de har hver dag en fælles morgensamling, som planlægges af skiftende elever 1g/ugl. og hvor alle kan sætte et punkt på dagsordenen.

Kommunikationen mellem skolens voksne og børn virker åben og uformel og med god plads til elevernes vinkel.

Lærerne efterspørger og udfordrer i undervisningen elevernes personlige stillingtagen til problematikker m.m. der udspringer af fagenes indhold - fremfor at fokusere på faste eller nærliggende normsæt.

Endelig vil arbejde med kildekritik, som man kan opleve på forskellige niveauer i samtidsorientering, også styrke elevernes selvstændige stillingtagen.

Relationerne elev-elev virker præget af kendskab til - og respekt for hinanden. Jeg har ikke oplevet konflikter, hakkeorden, aggressivt sprog etc.

De fælles kontaktflader, morgensamlingen samt makkerordningen mellem store og små, vil typisk medvirke til gode relationer.

På morgensamlingen er store som små elever på banen hen over året og deres præsentationer m.v. modtages af de øvrige med respekt og lydhørhed.

Derudover indgår alle hvert år i étårige makkerpar (store-små) med ugentlig tid til sociale og faglige gøremål. Hver elev vil således ideelt set gennemleve makkerskab med 10 ældre/yngre.

At hvile godt i sine relationelle omgivelser er fremmende for god læring.

Friskolen i Viborg er organiseret i en struktur, der lægger op til en høj grad af lærersamarbejde, idet hvert lærerteam varetager en stor del af undervisningen for 2 årganges børn (ca 40).

At være flere lærere om en elevgruppe åbner bedre muligheder for at arbejde med børnene i varierende grupper og i samme planlægning kunne udforme lærerindsatsen efter behovet.

Dertil kommer, at den enkelte elev vil blive set i de samme situationer af ”forskellige øjne” og – ikke mindst – at lærerne, hvis samarbejdet udnyttes til det – kan opnå endog detaljeret kollegial sparring og udvikling.

Således er man her langt fra den stadig rodfæstede, men ofte uhensigtsmæssige organisering med 1 lærer - 1 klasse - 1 fag - 1 lokale.

Det er almindeligt på skolen, at ansatte i skolens fritidsordning også deltager som støttelærere i skolens tid. Dette medfører naturligvis et bredere kendskab hos pædagogerne til børnenes samlede skolehverdag og mellem pædagoger og lærere. Til fordel for børnene.

Relationerne mellem de voksne i personalegruppen afspejles i en afslappet stemning på lærerværelset, hvor rummet fyldes af megen snak om alt muligt, der antyder både interesse for hinanden og for eleverne og arbejdet.

Resultatet heraf kan meget vel være gode ideer til undervisningen og nærkontakt med elevernes øjeblikkelige trivsel. Igen med bedre læring til følge.

Friskolen har flere forskellige former for evalueringer af læringen:

Hvert barn testes i dansk- og matematik hvert år og resultaterne drøftes med forældrene.

Man anvender tests m.m., som findes indbygget i nogle uv-materialer

Skolegangen afsluttes med Folkeskolens Afgangsprøve.

Skolen følger med i elevernes uddannelsesforløb et stykke videre frem.

Som en særlig udgave af individuel målsætning og evaluering har jeg i mellemgruppen oplevet personlige målsætninger formuleret i det fælles forum og med jævnlig opdatering af udviklinger – også dette med kammeraternes bud til den enkelte.

Jens Mose 26. juni 2017

jens.mose@skolekom.dk